

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Stadspark

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel: Stadspark
Provincie: Limburg
Gemeente: Sint-Truiden
Deelgemeente: Sint-Truiden

Creten, Jan Hubert Ontwerper

Bron: Schepping: 2016-08-29
Bijwerken: 2017-05-30
URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303445>
Coördinaten: Breedte: 5.18559963045
Lengte: 50.8199819648

Primaire tekst

Stadspark van circa 3 ha in landschappelijke stijl met riant karakter, met groepen van merkwaardige bomen en laanbomen langs grasvelden en vijver, in 1876-1879 aangelegd op een deel van de historische stadswallen, naar ontwerp van Jean Creten en vergroot in 1907.

Het stadspark werd aangelegd op de noordwestelijke helft van de stadswallen, gebruik makend van het aanwezig reliëf, op initiatief van schepen Guillaume Dejongh en werd uitgebreid na de Provinciale Limburgse Tentoonstelling van 1907. Ontwerper in 1876-79 was 'le sieur Creten, architecte-paysagiste' van Hasselt (het stadsarchief bewaart geen aanlegplannen). Tien jaar later werd het omsloten door een ijzeren hek (dat niet langer bestaat) en regelde men de bewaking.

Het park is L-vormig, grenst aan de Parkstraat, de Kazernevest, de Sint-Trudostraat en de Diestersteenweg en heeft twee monumentale toegangen, namelijk aan het Ridders de Menten de Horneplein en aan de Abdijstraat en twee secundaire poorten. Hoofdtoegang uit 1907, in neoclassicistische stijl, aan het Ridders de Menten de Horneplein. Tot rond 1930 stond deze toegangspartij aan de Diesterstraat, als ingang van de Nijverheidsschool. De met vazen bekroonde vierkante paviljoentjes van baksteenmetselwerk en blauwe hardsteen, fungeren als uitgegroeide hoekpijlers. Daartussen staat een witgeschilderd hek van smeedijzer met vooruitspringend half rond beloop, op een plint met deksteen van blauwe hardsteen, aan elke zijde eindigend op een veel hogere slanke en verjongende zuil met sokkel, basement en dekplaat. Aanvankelijk stonden er beelden van Diana (dit beeld vertoonde een grote gelijkenis met het Dianabeeld in het park van Ter Biest in Sint-Truiden) en van Apollo op. Naar verluidt zouden de beelden tot oorlogstuig zijn gesmolten. Het hekkwerk bestaat uit eenvoudige spijlen met speerpunt tussen boven- en onderregel. De poortvleugel draait tussen lagere arduinen zuilen met sokkel en acanthusknopbekroning en een vast, recht hek is verbonden met de hogere zuilen.

De tweede toegang, uit 1879, ligt aan de Abdijstraat en is opgevat als een triomfboog van baksteenmetselwerk met gebruik van blauwe hardsteen voor de dekstenen, hoek- en sluitstenen en classicistisch met open motief in de kroonlijst. De lage vierkante hoekpijlers sluiten niet langer aan op hekkwerk, maar op een draadafsluiting. De hoge rondboogpoort wordt afgesloten door een hek van smeedijzer met eenvoudige spijlen uitlopend op gestileerde lelies en ringen tussen de ontdubbelde onder- en bovenregels. Poort en hoekpijlers zijn verbonden door een lage afsluitmuur en een vast hek van hetzelfde model als de poort. De secundaire poorten aan de Sint-Trudostraat en aan de Diestersteenweg zijn nagenoeg identiek en dateren van kort na de aanleg van het park. Het hek is gevat tussen vierkante pijlers van baksteen, met speklagen van witte en blauwe natuursteen

en een eenvoudige deksteen. Het smeedijzeren hekwerk van vierkante stijlen en regels heeft een klimmend beloop naar de makelaar, een liggende krul op de bovenregel en ronde, gepunte spijlen.

De voetgangerstoegang naar de aan het park grenzende school, in de noordzuid-arm van het park, behoort tot de latere uitbreiding en is circa 1910 te dateren. Groengeschilderd smeedijzeren hek met opschrift "*Technicum Aalmoezeniers van de Arbeid*" uitgespaard in de bekronende metalen plaat. Dubbele stijlen, met ingeschreven krul en tegenkrul, uitlopend in bogen van krulwerk ter bekroning en ondersteuning van het opschrift en de twee gekroonde wapenschilden in een medaillon. Onder- en tussenregel met onderspijltjes uitlopend op een vlam en grote verbindende voluut. Dubbele tussenregel met omgekeerde gekrulde V en vlammotief. Gebogen bovenregel en ronde spijlen uitlopend in drie gekrulde punten.

Vanaf de hoofdingang, smalle noordzuid-parkarm met drie uitgeschulpte grasvelden tussen twee brede wandelwegen, waarlangs bomengroepen als coulissen. Haakse, bredere oostwestelijke parkarm met centrale slenk van drie serpentinevijvers gevoed door de bij de Sint-Pieterskerk gelegen Trudobron, als pendant van de grasvelden.

Hoger gelegen ronde kiosk in rustieke stijl uit 1876, in de noordwestelijke hoek op een afgeknotte kegelvormige verhevenheid. Pittoreske cascade van Ardense kalkrots, overblijfsel van de Provinciale tentoonstelling van 1907, als rotstuin tot aan de vijvers. Bakstenen voet en open structuur van acht kolommen uit knoestige geteerde eiken boomstronken met schoorstukken en omlopende balustrade van dito takhout, onder een rieten kegeldak bekleed met een dakruiter ook met riet gedekt. Recentere breukstenen trappen.

Industrieel gelaste metalen boogbrugjes over de vijvers vervangen nu de oorspronkelijke, rustieke, gecementeerde boogbruggen, die leuning hadden in boomstamimitatie.

Een laan van witte paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*) als brede wandelweg ligt in dolomiet, evenwijdig met de Parkstraat en een hoger wandelpad loopt aan de overzijde van de vijvers.

Bomen

Amerikaanse eik (*Quercus rubra*), bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), gewone robinia (*Robinia pseudoacacia*), Libanonceder (*Cedrus libani*), gewone moerascipres (*Taxodium distichum*), witte paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*), zilverlinde (*Tilia tomentosa*), naast witte paardekastanje (312 cm stamomtrek, standaard gemeten op 150 cm hoogte), trompetboom (*Catalpa bignonioides*) (192 cm), varenbeuk (*Fagus sylvatica* cv 'Asplenifolia') (282 en 290 cm), bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') (264 cm), treurbeuk (*Fagus sylvatica* 'Pendula') (300 cm), treures (*Fraxinus excelsior* 'Pendula') (163 cm), Japanse notenboom (*Ginkgo biloba*) (230, 260, 280cm), gewone plataan (*Platanus x hispanica*) (430, 440 en 455 cm), Populus lasiocarpa (133 cm), zwarte walnoot (*Juglans nigra*) (276 cm). In de struiklaag fraaie buxus (*Buxus sempervirens* 'Rotundifolia'). Meerdere bomen kwijnen weg ten gevolge van het aanbrengen in de boomkruinen van armaturen voor sfeerverlichting.

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2003

Titel Text: Stadspark

Grafische documenten



Toegangspoort naar het stadspark uit 1879 (Vandevorst, Kris, 01-01-2003, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Stadsarchief Sint-Truiden, Gedrukte verslagen, 1881-1882.

Sint-Truiden ingekaderd 1830-1914, Tentoonstellingscatalogus, Sint-Truiden, 1998, p. 12, 41, 45.

Mondelinge informatie verkregen van stadsarchivaris F. Duchateau.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/104795>

Beknopte karakterisering

Datering: vierde kwart 19de eeuw, vóór WO I

Typologie: bomengroepen, bomenrijen, cascades, hekken, hekpijlers, kiosken, openbare parken, serpentinevijvers, stadsomwallingen, stadsparken